

PRITARTA
Vilniaus rajono savivaldybės tarybos
2020 m. balandžio mėn. 3 d.
sprendimu Nr. T3-97
6 priedas

VŠĮ VILNIAUS RAJONO CENTRINĖS POLIKLINIKOS 2019 METŲ ĮSTAIGOS VEIKLOS ATASKAITA

I. VADOVO ŽODIS

Viešoji įstaiga Vilniaus rajono centrinė poliklinika (toliau – Poliklinika) įregistruota 1998 m. sausio 9 d., rejestro Nr. VŠ98-3. Poliklinika yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešoji sveikatos priežiūros ne pelno siekianti įstaiga, teikianti asmens sveikatos priežiūros paslaugas pagal sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis ir kitais užsakovais. Poliklinikos steigėjas yra Vilniaus rajono savivaldybė.

Ataskaitiniais metais teikiančių asmens sveikatos priežiūros (toliau-ASP) įstaigų tinklas nepakito.

Didžiausią Poliklinikos pajamų dalį (87,6%) sudaro pajamos, apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto.

Mūsų tikslas – medicinos paslaugų kokybė, prieinamumas, tęstinumas. Tai apima ligų prevenciją, diagnostiką, gydymą ir reabilitaciją bei medicinos pagalbos savalaikiškumą. Optimaliai naudojant sveikatos priežiūrai skirtus išteklius, užtikrinant žmogiškąją pagarbą bei orumą, siekiame geriausio rezultato, kuris patenkintų ir paciento, ir mediko lūkesčius. Darome viską, kad rajono gyventojai netoli savo namų gautų visapusišką ir kvalifikuotą sveikatos priežiūrą. Mūsų įstaiga per 2019 m. suteikė 792599 paslaugų, t.y. apytiksliai 3100 paslaugų per vieną dieną. Pacientai tiriami modernia įranga.

Akredituota šeimos gydytojo paslauga, suteiktas skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardas.

2019 m. pabaigoje Valstybinė ligonių kasa paskelbė įstaigų gydymo reitingą pagal 16 kriterijų. Reitinge įvertintos 409 pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos. Poliklinika priskirta prie labai gerai vykdančių įstaigų grupei.

2019 m. liepos – lapkričio mėn. STT atlikus korupcijos rizikos analizę asmens sveikatos priežiūris paslaugų laukimo eilių sudarymo ir valdymo srityse, nustatė, kad VŠĮ VRCP vykdydama priskirtas funkcijas, teikdama planines sveikatos priežiūros paslaugas, ir esant reikalui, būtinąją medicinos pagalbą, gali būti imama kaip geras pavyzdys kitoms ASPĮ mažinant korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Poliklinikoje sukurta, įgyvendinta, prižiūrima ir nuolat gerinama kokybės vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001:2015 (LST EN ISO 9001:2015) standarto reikalavimams.

Kokybės vadybos sistema sertifikuota 2012 metais. 2018 metais buvo atliktas išorinis kokybės vadybos sistemos pakartotinio sertifikavimo auditas. Neatitikčių nenustatyta. Atitikties sertifikato galiojimas pratęstas iki 2021 metų. 2019 m. atliktas kokybės vadybos sistemos pirmas priežiūros auditas.

Padidinus teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų įkainį nuo gegužės mėnesio medicinos paslaugas teikiančiam personalui vidutiniškai darbo užmokestis padidintas 14,7 %.

Pacientas – pagrindinis teikiamų paslaugų vertintojas, o geriausia reklama Poliklinikai - mūsų gydytojų ir slaugytojų komandos profesionalumas bei pacientų atsiliepimai.

Pagrindiniai 2019 m. iššūkiai:

- darbo organizavimas, vykdant 2005 m. gruodžio 5 d. SAM įsakymo Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ reikalavimą, t.y. sumažinti laukimo eiles pas gydytojus esant šeimos gydytojų ir gydytojų specialistų trūkumui.
- Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinės sutarties nuostatų įgyvendinimas, siekiant lygiateisiškumo visų darbuotojų atžvilgiu, nediskriminuojant bei neskirstant darbuotojų į grupes, suteikiant jiems didesnes garantijas nei numato šiuo metu galiojantis Darbo kodeksas (visiems medicinos paslaugas teikiantiems darbuotojams suvienodintas atostogų dienų skaičius).
- darbo organizavimas tymų infekcijos protrūkio metu.
- duomenų, susijusių su asmens sveikata, vadovaujantis elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašu nustatyta tvarka, tvarkymas elektroniniu būdu.

II. POLIKLINIKOS VEIKLOS TIKSLAI, POBŪDIS IR VEIKLOS REZULTATAI

Atsižvelgiant į atliktą analizę, yra nustatyti egzistuojantys Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų sveikatos būklės ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybės bei prieinamumo netolygumai, juos sąlygojančios priežastys. Rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintame 2019-2021 m. poliklinikos strateginiame plane, nurodytas **strateginis tikslas** – įstaigos pacientų ir Vilniaus rajono gyventojų poreikius atitinkančių kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų teikimas ir įstaigos veiklos efektyvumo didinimas.

Tiksliui pasiekti buvo išskirti šie strateginės veiklos vystymo uždaviniai:

Tenkinti pacientų poreikius – užtikrinti, kad poliklinikoje būtų teikiamos kokybiškos, pacientų poreikius atitinkančios ir prieinamos paslaugos.

1. Vykdytas projektas „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018-2019 metais programa“, kurios dėka pagerintas paslaugų prieinamumas, sumažintos laukimo eilės pas šeimos gydytojus; pacientų skaičius gydytojų apylinkėse; vykdomas maksimalus asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo terminas ūmios ligos atveju; prailgintas šeimos gydytojo priėmimo laikas iki 19.30 val.; pacientų srautų valdymui budinčio gydytojo kabinetas perkeltas arčiau registratūros

2. Pagerėjo ambulatorinės slaugos namuose prieinamumas pacientams, turintiems specialius nuolatinės slaugos poreikius (suteikta paslaugų už 340889 EUR)

3. Pacientams siunčiami trumpieji SMS pranešimai- kvietimai atlikti jiems priklausančias prevencines patikros programas bei iš anksto užsiregistravusiems siunčiami SMS pranešimai – priminimai apie vizito laiką.

4. Sukurta galimybė pacientams registruotis vizitams pas gydytojus jungiantis per elektroninius valdžios vartus. Jungiantis tokiu saugiu būdu jie gali matyti savo atliktus laboratorinius tyrimus. Prie mūsų svetainės pacientai šiuo metu gali jungtis saugiu https protokolu, nes svetainėms www.vrcp.lt ir „registracija.vrcp.lt“ buvo įsigyti ir įdiegti saugos sertifikatai.

Padidinti įstaigos veiklos valdymo efektyvumą – optimizuoti turimus išteklius. Įvertintas dabartinių valdymo procesų efektyvumas, peržiūrėti ir įvertinti finansai, žmogiškųjų, infrastruktūros ir kitų išteklių panaudojimo rezultatai, numatant ir įgyvendinant prioritetines veiksmų sritis.

Optimizuojant išteklius kreiptasi į Savivaldybę dėl komunalinių ir kitų sąnaudų kompensavimo iš rajono biudžeto lėšų.

2019 m. skirta 433,29 tūkst. eurų, t.sk.:

- remonto darbams (pritaikant patalpas žmonėms su negalia) 60,0 tūkst. eurų;
- Šeimos gydytojų atlyginimui padidinti 272,7 tūkst. eurų;
- ambulatorijų, BPG kabinetų komunalinėms išlaidoms dengti 21,9 tūkst. eurų.
- DOTS kabineto funkcijų vykdymui 25,0 tūkst. Eurų;
- Projektui „Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas Vilniaus rajone“ - 34.985 Eur;
- Projektui „Atsinaujinančio energijos šaltinio (saulės energijos) panaudojimas VšĮ Vilniaus rajono centrinės poliklinikoje, adresu Laisvės per. 79, Vilnius“ – 8.454 Eur;
- Studentų-rezidentų studijų rėmimo programoms – 8.200 Eur;
- medicininių punktų patalpų nuomai - 2.051 Eur;

Pradėti gaminti išimami termoplastiniai dantų protezai.

Sumažintos komunalinių paslaugų sąnaudos.

Siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, darbuotojų darbo sąlygas, VRCP vykdė nemažai projektų:

1. „Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas“

projekto įgyvendinimui 2019 m. buvo gauta per 177 000 EUR

įsigyta 11 automobilių pacientų aptarnavimui namuose, baldai, kompiuteris, įrengtas odontologinis kabinetas vaikams, suremontuoti DOTS ir priklausomybių ligų kabinetai

2. Kartu su Vilniaus universiteto ligoninės Žalgirio klinika, Naujininkų poliklinika ir Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centru įgyvendinamas projektas „Odontologinės pagalbos teikimo pacientams su negalia modelio sukūrimas“

tikslas - pagerinti neįgaliesiems teikiamų odontologinės priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę; sukurti neįgaliesiems teikiamų odontologinės priežiūros paslaugų modelį įgyvendinant bandomąjį projektą Vilniaus mieste ir rajone.

Poliklinika 2019 m. gavo 55 000 EUR įsigijo odontologinės mobilios įrangos komplektą, paciento burnos ir dantų dokumentavimo įrenginį, slaugos įrangą (kėlimo fiksacijos). 2019 m. namuose aplankyti 478 pacientai su negalia. Iš jų atlikta 90 dantų pašalinimo procedūrų; 405 – profilaktinio dantų patikrinimo; 76 - prašymai pateikti kompensuojamam protezavimui; 11 - siuntimai tolimesniam gydymui; 15 - atlikta profesionali burnos higiena; 11 - dantų gydymas, plombavimas, tiltelių pricementavimas.

3. Siekiant sumažinti Vilniaus rajono gyventojų sergamumą ir mirtingumą nuo tuberkuliozės, išvengti atsparių vaistams tuberkuliozės mikobakterijų atsiradimo ir plitimo, poliklinika įgyvendina projektą „Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems Vilniaus rajono gyventojams, įgyvendinimas“ projekto metu kartą per savaitę dalijami maisto talonai pacientams, nustatytu periodiškumu nepertraukiamai atvykstantiems išgerti vaistų tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso metu, o pas pacientus, pažeidusius nustatytą gydymo režimą, yra vykstama į namus, siekiant užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvų tuberkuliozės gydymą. Projektui 2019 m. gauta per 8 000. EUR. Siekdama labiau motyvuoti tuberkulioze sergančius asmenis nepažeisti gydymo režimo, savivaldybė maisto talonų įsigijimui papildomai skyrė 15 000 EUR. 2019 m. DOTS kabinete gydėsi 39 pacientai, gydymą baigė 29.

4. Kartu su Vilniaus rajono savivaldybe dalyvaujame LR rentgeno diagnostikos paslaugų kokybės gerinimo 2018-2025 metų programoje. Programos tikslas - pagerinti rentgeno diagnostikos asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir pacientų saugą.

2019 m. pabaigoje VRCP įsigijo naują skaitmeninį universalus rentgeno aparatą už beveik 185 000 EUR.

5. Viešųjų sveikatos paslaugų kokybės gerinimo programa. 2019 m. Savivaldybė skyrė per 433 290 EUR pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018-2019 metais programai, VRCP, Kalvelių, Paberžės ambulatorijų, N. Vilnios, B. Vokės BPG kabinetų pandusų, tualetų žmonėms su negalia įrengimui, DOTS kabineto išlaikymui ir maisto talonams, patalpų nuomai, studentų-rezidentų kardiologo ir neurologo programoms, komunalinių paslaugų kompensavimui, patalpų remontams ir kt.

6. Poliklinika įgyvendino beveik 43 000 EUR vertės projektą „Atsinaujinančio energijos šaltinio (saulės energijos) panaudojimas Vilniaus rajono centrinės poliklinikoje.



7. Sveikos gyvensenos skatinimas ir moksleivių sveikatos raštingumo ugdymas Vilniaus rajone. Projekto vertė – 280 tūkst. Eur. Įstaiga dalyvauja kaip partneris.

8. Parengtas tarptautinis projektas „Greitosios medicinos pagalbos paslaugų prieinamumo gerinimas Vilniaus ir Ašmenos rajonų pažeidžiamoms gyventojų grupėms“.

Sustiprinti įstaigos žmogiškąjį kapitalą. 2019 m. gruodžio 31 d. įstaigoje dirbo 587 darbuotojai. Iš jų 158 gydytojai, 209 slaugos personalo, 290 – kito personalo. Personalo kaita nežymi (12%). Didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Organizuoti mokymai įstaigos darbuotojams „Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams“ bei savižudybių prevencijos mokymai. Ataskaitiniais metais kvalifikaciją kėlė 57,5% gydytojų ir 52,2 % slaugos personalo. Kursų, seminarų apmokėjimui skirta 33,3 tūkst. eurų.

Iš poliklinikos lėšų dengiamos transporto išlaidos darbuotojams, vykstantiems iš miesto į kaimo ASPĮ.

Šeimos gydytojams iš savivaldybės biudžeto mokami priedai prie atlyginimo, o slaugytojoms - iš gydymo įstaigos lėšų. Šios programos įgyvendinimui iš savivaldybės biudžeto buvo skirta beveik 272700 EUR, ji bus tęsiama ir 2020-2021.

Apmokamos rezidentų studijos.

Darbuotojai skiepijami įstaigos lėšomis nuo užkrečiamų ligų.

Gerinamos darbuotojų darbo sąlygos-atliekamas darbo vietų rizikos vertinimas, įrengiami kondicionieriai

Plėtojant informacines sistemas gerinamos personalo darbo sąlygos. Toliau tobulinamos informacijos technologijos. VRCP įstaigose įrengtos 383 kompiuterizuotos darbo vietos. Sparčiai auga išrašytų elektroninių receptų skaičius. Eksploatuojant informacinę sistemą, Windows OS aplinkoje buvo išplėsta vartotojo sąsaja dėl elektroninių formų pasirašymo, atnaujinta elektroninio parašo technologija visose darbo vietose

1 lentelė. Poliklinikos 2019 metų veiklos užduočių vykdymas.

Eil.Nr.	Veiklos rezultatų vertinimo rodikliai	Siektina reikšmė	Pasiekta rodiklio reikšmė
I.	VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ VERTINIMO RODIKLIAI:		
1.	Įstaigos praėjusių metų veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytas pajamų ir sąnaudų skirtumas (grynasis perviršis ar deficitas)	Būti nenuostolingai	Finansinis rezultatas 96803 EUR
2.	Įstaigos sąnaudų darbo užmokesčiui dalis	Valstybės institucijoms skyrus papildomų Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms apmokėti ir rekomendavus jas nukreipti sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčiui didinti, ne mažiau kaip 80 proc. nurodytų lėšų panaudojamos darbo užmokesčiui didinti	Darbo užmokesčio didinimui panaudotos 100 proc. papildomų Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms apmokėti
3.	Įstaigos sąnaudų valdymo išlaidoms dalis	Įstaigos sąnaudų valdymo išlaidoms dalis ne daugiau kaip 2,24 proc.	1,8
4.	Įstaigos finansinių įsipareigojimų dalis nuo metinio įstaigos biudžeto	Įsipareigojimų koeficientas ne didesnis kaip 0,10	0,04
II.	VEIKLOS REZULTATŲ VERTINIMO RODIKLIAI:		
1.	Įstaigoje taikomos kovos su korupcija priemonės, numatytos sveikatos apsaugos ministro tvirtinamoje Sveikatos priežiūros srities korupcijos prevencijos programoje	Skaidrios asmens sveikatos įstaigos vardo suteikimas	Poliklinikai suteiktas skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardas

2.	Informacinių technologijų diegimo ir plėtros lygis (pacientų elektroninės registracijos sistema, įstaigos interneto svetainės išsamumas, darbuotojų darbo krūvio apskaita, įstaigos dalyvavimo elektroninėje sveikatos sistemoje mastas)	1. Vaistų suderinimo tikrinimo funkcionalumo įdiegimas ASPĮ IS 2. ASPĮ būti IPR IS dalyviu	Įdiegta vaistų suderinamumo tikrinimo sistema Poliklinika yra IPR IS dalyvis.
III.	Papildomi veiklos rezultatų vertinimo rodikliai:		
1.	Absoliutaus likvidumo rodiklis	Nuo 0,5 iki 1	0,5
2.	Konsoliduotų viešųjų pirkimų skaičius	Ne mažiau kaip 2	2 pirkimai
3.	Vaistų, kurie įsigyti per VŠĮ Centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – VŠĮ CPO LT) elektroninį katalogą, vertės dalis nuo bendros vaistų, kuriuos galima įsigyti per VŠĮ CPO LT elektroninį katalogą, vertės	Ne mažiau kaip 80 proc. Vaistų, kurie įsigyti per VŠĮ CPO LT elektroninį katalogą, vertė ataskaitiniais metais nuo bendros vaistų, kuriuos galima įsigyti per VŠĮ CPO LT elektroninį katalogą, vertės ataskaitiniais metais	96 proc.

III. VEIKLOS APŽVALGA

Poliklinikoje teikiamos šios paslaugos:

1. Pirminės ambulatorinės ir stacionarinės asmens sveikatos priežiūros:
 - šeimos gydytojo, odontologijos, psichikos sveikatos;
 - ambulatorinės slaugos paslaugos namuose;
 - sergančių cukriniu diabetu slaugos;
 - slaugos ir palaikomojo gydymo;
 - paliatyviosios pagalbos;
2. Greitosios medicinos pagalbos.
3. Antrinės ambulatorinės specializuotas ASP:
 - gydytojų specialistų konsultacijos;
 - psichikos dienos stacionaro;
 - ambulatorinės chirurgijos;
4. Ambulatorinės reabilitacijos.
5. Dantų protezavimo.

Prie Poliklinikos pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių šeimos gydytojų yra prisirašę 68266 draustų gyventojų, tai yra 1012 asmeniu mažiau negu 2018 metais. Gyventojų mažėjimas stebimas kaimiškose vietovėse esančiose sveikatos priežiūros įstaigose, prisirašiusių kaimo gyventojų skaičius sumažėjo 1250.

Ataskaitiniais metais apsilankymų skaičius pas šeimos gydytojus sumažėjo 3,4%. Apsilankymų skaičius vienam prirašytam gyventojui 2019 m. buvo 4,68 (2018 m. - 4,77).

2 lentelė. Apsilankymų skaičius pas šeimos gydytojus.

Gydytojai	Apsilankymai		Pokytis 2018-2019 m.	
	2019 m.	2018 m.	Vnt.	%
Šeimos gydytojai	320072	331036	-10964	-3,4

Apsilankymų pas šeimos gydytojus sumažėjimą lemia šeimos gydytojų trūkumas kompensuojamų vaistinių preparatų galimas išrašymas 6 mėnesiams, pirminės ambulatorinės nuotolinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimas.

Išplėstas skatinamųjų paslaugų teikimas gyventojams, šių paslaugų apimtys, palyginus su 2019 m., padidėjo 12.27 %, gauta 615.65 tūkst. eurų.

Intensyvios pacientų sveikatos priežiūros ir profilaktikos veiklos rezultatus parodo gerų darbo rezultatų rodikliai. Sumažėjo sergančių cukriniu diabetu, bronchine astma, arterine hipertenzija hospitalizacijos intensyvumas. Gauta 1029.78 tūkst. eurų (2018 m.-571 tūkst. eurų).

Tačiau sergančių šizofrenija hospitalizacijos intensyvumas pablogėjo.

Metų eigoje buvo vykdomos penkios prevencinės programos (gauta 253,29 tūkst. eurų.)

3 lentelė. Prevencinių, profilaktinių programų vykdymas 2018-2019 metais.

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Programos įgyvendinimo mastas, (%)		
		2018 m.	2019 m.	
			Poliklinikos	Vilniaus TLK zonos
1.	Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programa: infuomuotos apie galimybę dalyvauti programoje 25-59 amžiaus moterys	78,81	82,05	101,19
	suteiktos citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultato vertinimas	73,7	72,58	52,06
2.	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa (Informacija dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos suteikta bei mamografijai atlikti nusiūstos 50-69 m. moterys)	43,15	45,14	54,45

3.	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa (Informacija dėl ankstyvos priešinės liaukos vėžio diagnostikos ir PSA nustatymas suteiktas 50-69 m. vyrams)	29,79	25,92	25,44
4.	Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programa. (Programoje dalyvavo 50 – 65 m. moterys ir 40 – 55 m. vyrai)	40,73	42,52	46,96
5.	Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa (Informacijos dėl storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos ir imunocheminio slapto kraujavimo testo išmatose rezultatų įvertinimas 50-74 m. pacientams)	50,38	49,72	53,63

Vykdamas programas 2019 m., palyginus su 2018 m. ar su Vilniaus TLK zona kai kurie rodikliai yra geresni, bet turim ir prastėjančių.

Vykdamas storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programą, 135 pacientų buvo įteiktas siuntimas gydytojo specialisto konsultacijai atlikti kolonoskopiją. Atliktos 28 kolonoskopijos.

62 asmenims išaiškintos onkologinių ligų pradinės stadijos.

Be prevencinių programų buvo vykdomos trys visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos (gauta 19,96 tūkst. eurų): Burnos higiena ir sveikata, širdies – kraujagyslių ligų prevencija, ŽIV infekcijos prevencija, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija bei dalyvauta vykdamas Vilniaus rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2018-2020 m. programoje (skirta 10320 Eur).

Odontologinė pagalba buvo teikiama 71912 gyventojams (2018 m. – 72576 gyventojams). Odontologinių paslaugų kokybei ir prieinamumui gerinti vienas gydytojas odontologas, dirbantis 1 etatu, aptarnauja 3500 gyventojų (LR SAM normatyvas – 4500). Odontologinė pagalba teikiama visose rajono ASPĮ. Be prisirašiusių prie Poliklinikos draustų gyventojų, odontologinės paslaugos teikiamos ir pagal sutartis prie trijų privačių pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų prisirašiusiems gyventojams.

Siekiant pagerinti paradontozės ir dantų ėduonies profilaktikos priemones, teikiamos burnos higienisto paslaugos, kurios nuo 2019 m. pradėtos finansuoti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto. Įvesti 4,75 etato. Paslauga teikiama poliklinikos odontologiniame skyriuje.

Palyginus su 2018 m., odontologinės pagalbos apimtys nepakito.

Psichikos sveikatos centras pirmines ambulatorines psichikos sveikatos paslaugas teikė gyventojams, prisirašiusiems prie visų rajono gydymo įstaigų bei vienos privačios gydymo įstaigos. 2019 m. Psichikos sveikatos centras aptarnavo 85309 gyventojus. Psichikos sveikatos centras skiria didelį dėmesį savižudybių prevencijai. Sudarytas savižudybių valdymo ir pagalbos organizavimo algoritmas, todėl krizę išgyventiems asmenims suteikiamos operatyvios, kompleksinės ir tęstinės paslaugos. Rajono gyventojams teikiamos Psichikos dienos stacionaro paslaugos, kurios leidžia mažinti sergančiųjų psichikos ligomis hospitalizacijos rodiklius, gerina psichosocialinę adaptaciją ir integraciją visuomenėje.

Vilniaus rajono gyventojams teikiamos Psichikos dienos stacionaro paslaugos, kurios sudaro galimybę priartinti psichikos sveikatos priežiūros paslaugas arčiau kaimo vietovėje gyvenančių asmenų, kad būtų išsaugoti paciento ryšiai su šeima, kompleksinės paslaugos teikiamos mažiau

ribojančioje aplinkoje, apsaugant pacientą nuo ligos kritinio paūmėjimo. Stacionare vienu metu aptarnaujama 14 asmenų, turinčių psichikos ar elgesio sutrikimų. Pacientams teikiamos nemokamos kompleksinės paslaugos, atsižvelgiant į jų individualius poreikius, vykdomos įvairios terapinės psichosocialinę reabilitaciją skatinančios veiklos: muzikos, judesio, dailės, šviesos terapijos, relaksacijos užsiėmimai, turimų socialinių, buitinių įgūdžių palaikymas ir vystymas. Pacientai noriai naudojami teikiamomis paslaugomis, pastebima pacientų pagerėjusi psichinė sveikata. 2019m. Psichikos dienos stacionare suteiktos paslaugos 166 pacientams (4123 lovdieniai).

Greitosios medicinos pagalbos skyrius (toliau – GMP) aptarnavo 96575 rajono gyventojų, iš jų 91961 kaimo gyventojus. 2019 m. dirbo 6,0 brigados. GMP brigadą sudaro gydytojas, slaugytojas ar skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas ir vairuotojas ar paramedikas-vairuotojas. Visi GMP automobiliai įrengti pagal Lietuvos standartą LST EN 1789 „Medicinos transporto priemonės ir jų įranga. Greitosios pagalbos automobiliai“.

Siekiant operatyviai suteikti gyventojams GMP paslaugas, GMP brigados išdėstytos Juodšilių, Skaidiškių, Mickūnų, Kalino kaimuose, Nemenčinės mieste bei VŠĮ Vilniaus rajono centrinės poliklinikos patalpose.

Per šiuos metus pritraukti jauni perspektyvūs specialistai, pakelti atlyginimai. Didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų kvalifikacijai kelti, pradėta naudotis planšetiniais kompiuteriais Greitosios medicinos pagalbos kvietimo kortelės pildymui paciento namuose. Mobilus įrankio naudojimas, leidžia GMP komandai operatyviai, savalaikiai ir kokybiškai surinkti kvietimo duomenis, apdoroti bei juos perduoti pagal keliamus reikalavimus.

Padaugėjo paslaugas teikiančių medicinos darbuotojų skaičius. Dėl pažangių darbo priemonių ir profesionalių darbuotojų pagerėjo teikiamų paslaugų kokybė bei operatyvumas (pasiektas 85,9% operatyvumas (mieste ir kaime))

Dispečerinės tarnybos funkcijas atlieka Vilniaus miesto greitosios pagalbos stoties dispečerinė, kuri valdo GMP brigadas.

2019 metų skubių kategorijos iškvietimų aptarnavimo operatyvumas (mieste ir kaime) siekė 83,64 proc. Vilniaus rajono GMP skyrius pirmą kartą pasiekė tokį operatyvumą ir gavo papildomas lėšas – 6 tūkst. eurų už gerus darbo rezultatus. Operatyvumo rodikliai priklauso nuo tokių faktorių, kaip:

- aptarnaujamos teritorijos plotas (Vilniaus rajonas 2129 km², didžiausias Respublikoje).
- važiuojamojo maršruto kelio būklė, eismo sąlygos (GMP brigados vyksta tiek kaimo keliais, tiek didmiesčio gatvėmis).
- GMP automobilio techninė būklė (iš 10 turimų GMP automobilių, 7 GMP automobiliai, naudojami 3 metus ir mažiau).
- gyventojų skaičius, tenkantis 1 GMP brigadai (1 GMP brigadai tenka 16095 gyventojai, normatyvas - 16 000).
- iškvietimų rūšiavimas, objektyvus skubumo kategorijos priskyrimas iškvietimui. (2019 m. skubių kategorijos iškvietimai sudarė .57,13 proc. visų aptarnautų iškvietimų).

4 lentelė. GMP iškvietimų struktūra pagal priežastis 2018 – 2019 m.

	Iš viso kvietimų		%	Suteiktos pagalbos struktūra								
				Nelaimingi atsitikimai		%	Ūmus susirgimai ir būklės		%	Pervežimai		%
	2018	2019	2018	2019	2018		2019	2018		2019		
Iš viso:	19758	19702	-0,3	2850	1883	-33,9	16048	16493	2,8	1277	1223	4.2

Bendras iškvietimų skaičius 2019 m., palyginus su 2018 m., sumažėjo 0,3 proc. Vilniaus rajonas – tai rajonas, kuriame gyventojų judėjimas vyksta ypač intensyviai, todėl GMP brigadoms

tenka aptarnauti ne tik Vilniaus rajono gyventojus, bet ir atvykusius asmenis. 2019 metais finansavimas už greitosios medicinos pagalbos budinčių brigadų teikiamas paslaugas buvo skirtas už 96575 Vilniaus rajono savivaldybės gyventojus. Remiantis Gyventojų registro tarnybos duomenimis, 2019 metų pabaigoje buvo 105122 gyventojai, deklaruavę gyvenamąją vietą Vilniaus rajono savivaldybėje.

Iškvietimų skaičiaus augimui taip pat didelės reikšmės turi gyventojų demografiniai rodikliai, t.y. visuomenės „senėjimas“, kuris yra lydymas įvairių lėtinių ligų bei dažnu šių ligų paūmėjimu.

Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugas teikia Juodšilių, Riešės ir Šumsko ligoninės. Lovų skaičius – 101 (t. sk. 7 paliatyviosios lovos). Lovadieniai įvykdyti 100 %, lovos funkcionavo 348 dienas. Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų poreikis rajono gyventojams yra užtikrintas. Paliatyviosios pagalbos paslaugų suteikta daugiau nei buvo numatyta sutartyje su Vilniaus teritorine ligonių kasa už 48,5 tūkst. Eur. Visos suteiktos paliatyviosios pagalbos paslaugos apmokėtos. Didėja paliatyviosios pagalbos poreikis.

Ambulatorinių specializuotų paslaugų (konsultacijų) skaičius Poliklinikoje 2019 m. palyginus su 2018 m. sumažėjo 0,18 %: gydytojų specialistų trūkumas; pacientas turi teisę pasirinkti gydytoją ir gydymo įstaigą; be to išlieka nemažas procentas iš anksto užregistruotų bet neatvykusių konsultacijoms pacientų.

5 lentelė. Konsultacijų dinamika 2018-2019 metais.

	2018 m.	2019 m.	Pokytis, %
Antrinio lygio specializuotos asmens sveikatos priežiūros paslaugos (konsultacijų skaičius)	114087	113878	-0,18

Siekiant gerinti specializuotų ambulatorinių paslaugų prieinamumą savivaldybė ir VšĮ VRCP remia gydytojų studentų-rezidentų (kardiologo ir neurologo) studijas.

Ambulatorines reabilitacijos paslaugas gavo didesnis pacientų skaičius – 307 pacientai (2018 m. - 274 pacientų).

Dantų protezavimo paslaugos 2019 m. suteiktos 1034 besikreipiantiems pacientams (2018-737), iš jų gavusiems pranešimą iš teritorinės ligonių kasos pacientams 296 (2018 m. - 208).

Gerinant laboratorinių tyrimų kokybę rajono ASPĮ 6 ambulatorijose, kur daugiausiai prisirašę rajono gyventojų instaliuoti nauji hematologiniai analizatoriai, su kuriais gali atlikti tyrimus slaugytojai.

2019 metais laboratorinių tyrimų, palyginus su 2018 m., išaugo 6,2 %. Kaip ir praėjusiais metais, didžioji dalis, t.y. 94 proc. laboratorinių tyrimų buvo atlikta pirminės sveikatos priežiūros užsakovams, įskaitant ir visas prevencines programas atliekamas rajono gyventojams, kurie yra prisirašę prie centrinės poliklinikos ir jos įstaigų, esančių rajono teritorijoje.

2019m. naujai išaiškinti 42 TBC ligoniniai-visi kaimo gyventojai. 38 pacientai iš kurių 6 vaikai susirgo pirmą kartą ir dar 4 atvejais buvo nustatyti ligos recidyvai. Plaučių TBC diagnozuota 34 pacientams, vienas atvejis -generalizuota TBC ir dar kelems pacientams nustatyta limfmazgių tuberkuliozė.

Visi išrašyti iš stacionaro pacientai buvo nukreipti į DOTS kabinetą, tai yra 39 pacientai, kurie ambulatoriškai buvo gydomi pagal DOTS programą. Sėkmingai baigė gydymą ir pasveiko 29 pacientai, 10 pacientų gydymas dar tęsiamas 2020 metais.

2019 metais nuo TBC mirė 1 ligonis.

6 lentelė. Vilniaus rajono gyventojų sergamumo tuberkulioze, (100 000 gyv.).

Eil. Nr.	Sergamumas	2018 m.	2019 m.
1.	Sergamumas be recidyvų	34,5	36,1
2.	Sergamumas su recidyvais	44,6	39,9

Nuo 2015 metų teikiama skatinamoji paslauga – tuberkulino mėginio (mantu mėginio) atlikimas 7 metų vaikams ir rizikos grupių vaikams. 2019 m. tuberkulino mėginio (mantu mėginio) 711 vaikams (2018 m. - 761).

Sergamumas psichikos ligomis Vilniaus rajone 2018 m. šiek tiek padidėjo. Priežastis galimai susijusi su padidėjusiu asmenų su miego sutrikimais, vartojančių benzodiazepinų grupės preparatus, kreipimosi į psichikos sveikatos priežiūros specialistus dėl tolimesnių rekomendacijų. Palyginus su Respublikos rodikliais (lyginama su 2017 m. rodikliais) ženklus atotrūkis sergamumo psichikos ligomis grupėje. Sergamumas priklausomybės ligomis ir psichikos ir elgesio sutrikimais vartojant alkoholį Vilniaus rajone mažėja. Stebima atitinkama mažėjimo tendencija ir Respublikos mastu. 2018 m. stebimas sergamumo psichikos ir elgesio sutrikimais vartojant psichoaktyvias medžiagas padidėjimas, tačiau jis nesiekia Lietuvos 2017 m. rodiklio.

Nors stebimi sergamumo įvairiomis psichikos ligomis svyravimai, palyginus su Respublikos rodikliais, pagal 2017 m. stebėsenos Vilniaus rajone duomenis, mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, yra vienas didžiausių Lietuvoje, užima 4-tą vietą.

Viena iš pagrindinių problemų Lietuvos Respublikoje ir Vilniaus rajone yra aukšti mirtingumo nuo savižudybių rodikliai, nors jie mažesni už Respublikos. Siekiant mažinti mirtingumo nuo savižudybių rodiklius Vilniaus rajone, Psichikos sveikatos priežiūros specialistai aktyviai dalyvauja įvairiuose savižudybių prevencijos, intervencijos, rizikos vertinimo ir valdymo mokymuose. Taip pat šeimos gydytojai ir slaugytojai mokomi savižudybių atpažinimo ir rizikos įvertinimo. Savižudybės krizę išgyvenantiems asmenims teikiama kompleksinė specialistų pagalba, darbas organizuojamas vadovaujantis atvejo vadybos principais, atliekamas psichosocialinis įvertinimas, sudaromi savisaugos planai.

IV. VADOVAUJAMAS PAREIGAS EINANČIŲ ASMENŲ ATLYGINIMAS PER ATASKAITINIUS

7 lentelė

Eur, ct

Eil. Nr.	Pareigų (pareigybės pavadinimas)	Bazinis atlyginimas	Priemokos	Priedai	Premijos	Kitos išmokos*	Iš viso
		1	2	3	4	5	6=1+2+3+4+5+
1.	Vyriausiasis gydytojas	42557,91	16896,50	10757,19	2508,50		72720,10
2.	Vyr.gydytojo pavaduotojas PASP	35041,93	7776,25	9294,40			52112,58
3.	Vyr.gydytojo pavaduotojas AASP	37664,59	15465,83	11136,41		200,00	64466,83
4.	Vyr.buhalteris	35721,63	17439,33	15678,09			68839,05

V. REIKŠMINGI SANDORIAI

8 lentelė

Eil. Nr.	Pavadinimas	Sandorio šalis			Sandorio objektas	Suma, Eur
		Kodas	Registras	Adresas		
1.	Vilniaus teritorinė ligonių kasa	188783796		Liauksmينو g.6, Vilnius	Asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų	13292559
					Iš viso	13292559

VI. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Ataskaitiniais metais su susijusiomis šalimis sudarytų sandorių nebuvo

VII. IŠVADOS

1. 2019 finansiniai metai buvo sėkmingi.
2. Įvykdytos visos 2019 m. veiklos užduotys.
3. Pagerėjo teikiamų paslaugų kokybė ir prieinamumas.
4. Vykdomų programų dėka gerėja ankstyva ligų profilaktika ir ankstyva susirgimų diagnostika.
5. Stebima sergamumo kvėpavimo, nervų sistemų ligomis, taip pat sergamumo dėl traumų, apsinuodijimų ir kitų išorinių priežasčių padarinių mažėjimo tendencija.
6. Sėkmingai buvo vykdomos programos.
7. Gauta papildomai lėšų iš savivaldybės – 433,3 tūkst. eurų, kitų šaltinių – 18,2 tūkst. eurų.
8. Padidėjo pajamos už teikiamas paliatyvosios pagalbos paslaugas.
9. Sėkmingai vykdoma prirašytų gyventojų priežiūra bei ligų prevencija, profilaktika užtikrina gerų darbo rezultatų rodiklius.
10. Toliau vykdoma informacinių sistemų plėtra.
11. Pagerėjo asmens sveikatos priežiūros įstaigų materialinė techninė būklė.
12. Vilniaus rajono GMP skyriaus pasiekė reikiamą skubių kategorijos iškvietimų aptarnavimo operatyvumą (mieste ir kaime) – 85,9 proc.

VIII. PROBLEMOS

1. Kasmet šeimos gydytojams priskiriama vis daugiau funkcijų. Dėl nepakankamo paslaugos įkainio, šeimos gydytojai turi dar per dideles apylinkes, o tai daro neigiamą įtaką asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui ir jų kokybei.

2. Rajono GMP paslaugos finansuojamos pagal statistinį gyventojų skaičių, tačiau Gyventojų registro tarnyba pateikia skirtingą rajono gyventojų skaičių, dėl to VŠĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika netenka 0,5 GMP brigados pajamų.

3. Nepakankamas gyventojų rūpinimasis savo sveikata turi įtakos aukštiems išvengiamo mirtingumo rodikliams tarp rajono gyventojų.

4. Išlieka vis dar aukštas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų ir alkoholio vartojimu. Neturi tendencijos mažėti sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis rajone.

5. Trukdžiai paciento laukimo eilių mažinimui dėl iš anksto užregistravusių pacientų neatvykimo pas gydytojus specialistus konsultacijoms, nepaisant to, kad pacientams siunčiami trumpieji pranešimai – priminimai, tačiau kai kurie apie neatvykimą nepraneša ir neatvyksta, tuo pačiu didina eiles.

6. Mažėja prisirašiusių kaimo gyventojų skaičius prie rajono ASPĮ. Dėl to mažėja gaunamos pajamos už paslaugas, sunkėja jų išlaikymas.

7. Šeimos ir gydytojų specialistų (kardiologų, neurologų, oftalmologų ir kt.) trūkumas.

8. Spręstinas gydytojų specialistų pritraukimo klausimas bei tolesnis kelionės išlaidų į kaimo ASPĮ kompensavimas.

VŠĮ Vilniaus rajono centrinės poliklinikos
vyriausioji gydytoja



Vida Žvirblienė